

LIFE / FIT FOR REACH

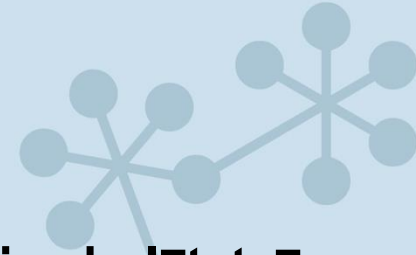

Bīstamo vielu sastopamība un
lietošana uzņēmumos –
drošāku alternatīvu
meklēšana un ieviešana
praksē

Valters Toropovs
27.04.2018.

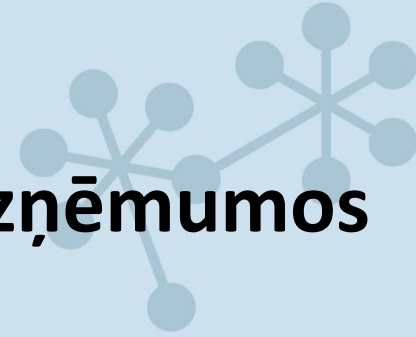

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Komisijas finanšu instruments LIFE.

- Bīstamo vielu lietotājus nosacīti var izdalīt trīs daļās: ķīmisko vielu un maisījumu ražotāji, uzņēmumi, kas tos izmanto savā saimnieciskajā darbībā, bet tie nav pamatdarbības veids (piem. pārtikas ražotāji), kā arī specifisku pakalpojumu sniedzēji (tīrīšanas, mazgāšanas pakalpojumi, u.c.)
- Ja pirmajiem uzņēmumiem ar ķīmisko vielu izmantošanu darba vidē saistītie riski ir samērā labi apzināti, bieži vien par otrās un trešās grupas uzņēmumiem to nevar teikt

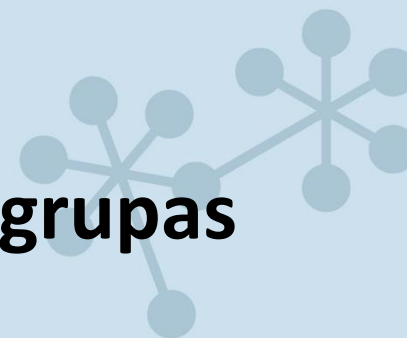

Tipiskākie problemātiskie aspekti uzņēmumos

- Nav informācijas par izmantoto ķīmisko maisījumu sastāvu
- Nav pietiekamas zināšanas identificēt paaugstināta riska vielas
- Nepietiekami resursi/kapacitāte alternatīvu risinājumu meklēšanai/ieviešanai praksē

Tipiskākās izmantoto bīstamo vielu grupas

- Vielas ar momentānu vai drīz pamanāmu efektu (gaistošie organiskie savienojumi, kodīgas, kairinošas, akūti toksiskas vielas)
- Vielas ar ilgtermiņa iedarbības potenciālu (kancerogēnas, mutagēnas, reprotoksiskas, hormonālo sistēmu bojājošas) – it īpaši REACH regulā definētās SVHC vielas

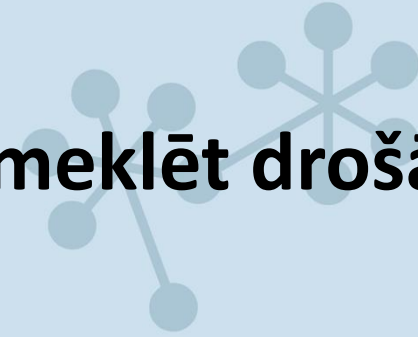
Plašāk izmantotās vielas ar ilgtermiņa efektiem

- Atsevišķi ftalāti – DEHP, DIBP, DBP (plastifikatori)
- Bisfenols A (piedevas noteiktām plastmasām, epoksīdu pārklājumos)
- Perfluorētās vielas (hidrofobu pārklājumu, ugunsdzēsības līdzekļu sastāvos, u.c.)
- Alkifenoli, to etoksilāti (virsmaktīvās vielas, piedevas eļļās)

LIFE / FIT FOR REACH

Faktori, kas uzņēmumus motivē meklēt drošākus risinājumus

- Publiskais tēls
- Ārējais spiediens no tirgus puses
- Ārējais spiediens no likumdevēju puses
- Ekoloģisku jeb videi draudzīgu produktu tirdzniecība kā specifiska biznesa niša
- Uzņēmuma vadības filozofija/spiediens no mātes uzņēmuma puses

LIFE / FIT FOR REACH

Drošāku alternatīvas – dažādas pieejas

- Bīstamās vielas aizvietošana gala produktā – receptūras maiņa
- Visa produkta aizvietošana, ja tas tiek izmantots kā palīgmateriāls
- Tehnoloģiskie risinājumi emisiju vai konkrētas vielas izmantošanas samazināšanai

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Komisijas finanšu instruments LIFE.

LIFE / FIT FOR REACH

Drošāku alternatīvas – dažādas pieejas

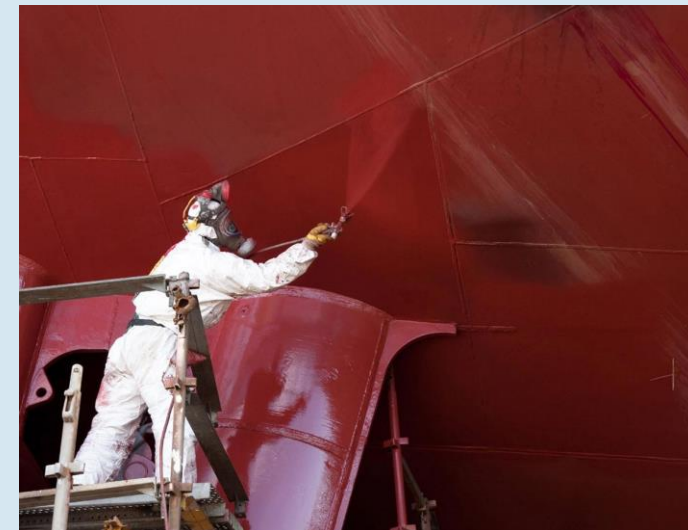
- Bīstamās vielas aizvietošana gala produktā – receptūras maiņa
- Visa produkta aizvietošana, ja tas tiek izmantots kā palīgmateriāls
- Tehnoloģiskie risinājumi emisiju vai konkrētas vielas izmantošanas samazināšanai

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Komisijas finanšu instruments LIFE.

LIFE / FIT FOR REACH
Aizvietošanas piemēri Latvijā

- Ftalātu un alvas organisko savienojumu aizvietošana būvķīmijas nozarē
- Efektīvāku pārklājumu izmantošana kuģu būves nozarē

Resursu efektivitātes un tehnoloģisko risinājumu piemēri

Latvijā

- Izmantojamo krāsu atlikumu savākšana un atkārtota lietošana pulverkrāsošanā
- Atteikšanās no organiskajiem šķīdinātājiem metālu virsmu apstrādē

LIFE / FIT FOR REACH

Palīdzības mehānismi uzņēmumiem drošāku alternatīvu ieviešanai praksē

- Uzņēmumiem pieejams atbalsts LIFE Fit for REACH projekta ietvaros
- Atbalsts var būt gan kā bezmaksas konsultācijas par ķīmisko vielu pārvaldību uzņēmumos, gan arī finansiāls atbalsts līdz 10 000 EUR dažādu alternatīvo risinājumu meklēšanai un ieviešanai praksē
- Atbalstu var saņemt un izmantot līdz 2019. gada beigām

Sīkāka informācija un pieteikšanās:

Valters Toropovs

Baltijas Vides Forums

Antonijas 3-8, Rīga

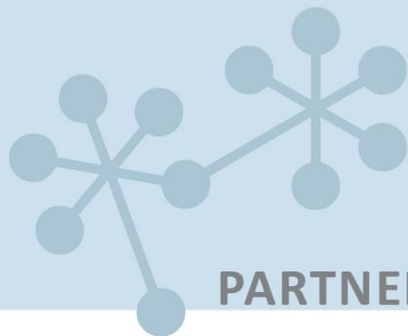
Tālr. 67357546

E-pasts: valters.toropovs@bef.lv

fitreach.eu

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Komisijas finanšu instruments LIFE.

PARTNERI

LIFE / FIT FOR REACH

PALDIES!

epokate

TERVISEAMET

Mayeri

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Komisijas finanšu instruments LIFE.